

Účastníci štáže v prostredí detského divadla Kubus debatovali aj o význame divadla pre detského diváka.

Lepšie vyučovanie

SKÚSENOSTI

ZŠ na Ul. M. Rázusa vo Zvolene už druhý rok žije aktivitami projektu Comenius Multilaterálne školské partnerstvá s názvom *Lepšia metodológia, lepšia technológia, lepšie vyučovanie*. Medzinárodná spolupráca so školami v poľskom Ostojówe a tureckom Izmiri vnáša do výchovno-vzdelávacieho procesu školy iné rozmery a elán. Zatiaľ posledného projektového stretnutia v hosťujúcej ostojówskej škole, ktorá nesie meno významnej poľskej pedagogičky Wandy Łyczkowskej, sa zúčastnilo osem učiteľov našej školy.

Poľské odlišnosti

Poľský projektový partner prezentoval inovatívne spôsoby organizácie vyučovania prostredníctvom IKT, projektovú metódu a spoluprácu so vzdelávacími inštitúciami. Naša partnerská škola vzdeláva žiakov 1. – 6. ročníka, jej absolventi pokračujú v štúdiu na stredných školách. Škola je malá, ale technicky veľmi dobre vybavená, vďaka zapájaniu sa do rôznych projektov. Tak ako u nás, aj v Poľsku zápasí školstvo s nedostatkom financií. Žiaci si učebnice kupujú, starajú sa o ne a nasledujúci rok ich môžu predať mladším kamarátom. Sociálne slabšie vrstvy dostávajú na učebnice príspevok od štátu. Po privítaní a kultúrom programe prezentujúcom národný folklór sme v skupinách pozorovali a následne analyzovali inovatívne spôsoby organizácie vyučovania prostredníctvom IKT a využitie projektovej metódy. Videli sme, ako sa týmto spôsobom realizujú vyučovacie ciele na matematike, informatike, prírodovede, výtvarnej výchove, pestovateľských prácach a iných predmetoch. Veľmi sa nám napríklad páčilo, že žiaci 2. ročníka na hodine prírodovedy spracovávali

informácie potrebné na vypracovanie projektu z encyklopédií, museli čítať s porozumením, nielen preklikávať informácie na internete. Žiaci 5. ročníka sčítali zlomky, čo zaujalo našu vyučujúcu matematiky. Vyučujúca slovenského jazyka zase skonštatovala, že učebnice materinského jazyka boli oveľa

V Ostojówe vítali zahraničných učiteľov na slovenský spôsob.

objemnejšie ako naše, mali množstvo rôznorodých cvičení na prácu s textom, učiteľ si s nimi vystačil a nemusel vyhľadávať ďalšie doplnujúce materiály.

Ako vziať mládež do tém

Pracovné stretnutie pokračovalo on-line workshopom s Jagelovskou univerzitou a s Inštitútom európskych štúdií v Krakove. Analyzovali sme tému *Oboznamovanie*

detí a mládeže s problematikou ľudského práva prostredníctvom metódy mestských hier. Pracovali sme v skupinách, na „druhej strane“ v Krakove boli dve pracovníčky Jagelovskej univerzity, s ktorými sme predchádzajúci deň absolvovali „mestské hry“ v Krakove. Na konkrétnych umelecko-historických objektoch Krakova a fotografiách či reprodukciami sme hľadali, odhaľovali a vykladali ponímanie ľudského práva a kontroverzie v umení a v rôznych iných prejavoch života a bytia človeka, všimli si problematiku slobody a citu pre morálku. Inovatívna metóda „mestské hry“ poukázala na to, že aj prechádzka historickou časťou akéhokoľvek mesta či miesta môže byť prostriedkom na realizáciu učebného cieľa – v tomto prípade, ako vytvárať a pestovať u mládeže cit na vnímanie ľudského práva.

V Kielciach zas partnerská škola prezentovala spoluprácu s divadlom pre deti Kubus. Priestory divadla boli veľmi pekné, zaujalo nás farebné odlišenie radov sedadiel, ktoré malo estetický a praktický efekt. V divadle sme videli troj-štvorročné deti. Z ich správania bolo zrejme, že tu nie sú prvýkrát. Po predstavení sme sa stretli s projektovou manažérkou divadla a v príjemnom prostredí rozprávkových bytostí debatovali o význame divadla pre detského diváka. Moderné výstavné priestory historického Múzea podzemia rýnku v Krakove dávajú človeku možnosť aktívne a kreatívne skúmať kultúrne dedičstvo a históriu. Exponáty sme mohli spoznávať prostredníctvom multimediálnej techniky. Nás zaujala napríklad holografická rekonštrukcia objektov. Vznášajúce bolo hľadieť na prierez odhalených vrstiev zeme jednotlivých storočí. Múzeum poskytuje nevyčerpatelné vzdelávacie možnosti pre každú vekovú kategóriu v rôznych predmetoch. Niektoré tematické celky sú upravené aj pre nevidiacich a zrakovo postihnutých. Tradičnú prednášku či výklad učiva nahrádza priamy kontakt s históriou

a historickými objektmi, zároveň nastáva aktívna výmena názorov medzi žiakmi a učiteľom. Tento spôsob učenia zabezpečuje pevnejšie a bohatšie vedomosti, podnecuje záujem o problematiku a výrazne podporuje realizáciu učebných osnov.

A veľkým zážitkom bola návšteva Kopernikovho vzdelávacieho centra vo Varšave. Charakter výstavy nás viedol k tomu, aby sme uvažovali a rozmýšľali, prebúdzala sa v nás detská zvedavosť. Napríklad v galérii nazvanej *Svet v pohybe* sme mohli v špeciálnych simulátoroch zistiť, ako vzniká zemetrasenie, tornádo, ako sa šíri svetlo, zvukové vlny a podobne. Táto galéria je najnavštevovanejšia, pretože je najdynamickejšia. V galérii nazvanej *Človek a životné prostredie* sme sa zase priučili tajomstvu ľudského tela. V Kopernikovom vzdelávacom centre boli v tento deň aj žiaci partnerskej školy, išli za poznaním v rámci projektového vyučovania nazvaného *Škola kľúčových kompetencií*. Vzdelávacie centrum je skvelým príkladom toho, ako môže mimoškolská vzdelávacia inštitúcia podporovať ciele vyučovacieho procesu.

K najkrajším a najvýznamnejším miestam z hľadiska kultúry a vzdelanosti vo Varšave patrí Univerzitná knižnica. Študovne, čítárne, kde si človek môže pri dennom svetle a hoci aj v sedacom vaku v pokoji a v príjemnom prostredí čítať, študovať. Strop niektorých študovní je presklený, prirodzené denné svetlo nenamáha zrak. Alebo, ak chcete, môžete vyjsť na strechu knižnice a v zeleni kirkov a kvetov s výhľadom na Vlisu čítať na lavičke. Ako v raji! Nadchla nás aj návšteva Chopinovho múzea vo Varšave, najmodernejšieho biografického múzea v Európe. Interaktívna multimediálna expozícia plná prezentácií, dotykové obrazovky, projektory, slúchadlá, cez ktoré sme mohli počúvať jeho hudbu... Človek si mohol vybrať, či si prezrie fotografie z jeho života, alebo v kabínke vypočuje skladbu.

Inšpirácia do budúcnosti

Po návrate z mobility sme zrealizovali on-line besedu s redakčnou radou nášho a poľského školského časopisu. Uskutočnila sa v anglickom, nemeckom poľskom a slovenskom jazyku. Žiaci si vymieňali informácie o sebe a v svojich školách. Výstupom z besedy bol článok v školských novinách oboch partnerských škôl. Súčasná technická vymoženosti dávajú veľký priestor na zdokonaľovanie sa v cudzojazyčných zručnostiach aj prostredníctvom virtuálnych kontaktov. Pracovné kontakty s partnerskými školami v tureckom Izmiri a poľskom Ostojówe nám rozšírili obzory poznania, priniesli motiváciu do ďalšej práce. Sme nesmierne povďační, že vďaka projektu Comenius sme mali možnosť navzájom sa odborné obohacovať s kolegami zo zahraničia.

Mgr. Helena JAMBRICHOVÁ
Foto archív školy